

VOORONTWERP VAN DECREET OVER HET ONDERWIJS XXXII**Samenvatting**

Dit decreet bevat vooral bepalingen die te maken hebben met de wijziging van een aantal bestaande niveau- en themadecreten.

MEMORIE VAN TOELICHTING**I. ALGEMENE TOELICHTING****A. Situering**

1. Dit onderwijsdecreet XXXII beoogt twee doelstellingen te realiseren.

A. Een aanvulling en verbetering van een aantal bestaande decreten.

Bij hervormingen die zich als gevolg van het legaliteitsbeginsel altijd in een decretale context afspelen, is het niet altijd mogelijk alle consequenties dadelijk in te schatten. Ook de toepassing in de praktijk brengt mee dat een aantal decretale bepalingen nog moeten verfijnd worden. Er dienen zich nieuwe situaties aan, waardoor het nodig is dat de bestaande regelgeving, via verbeteringen, het steeds weer evoluerend onderwijsveld volgt. De betrokken doelgroepen (scholen, instellingen, centra en personeel) vragen dan ook dat de overheid omwille van de duidelijkheid en de rechtszekerheid zo snel mogelijk de nieuwe decretale bepalingen verder verfijnt of aanpast.

De artikelen in dit decreet bevatten dan ook een aantal technische correcties, verduidelijkingen en aanvullingen van bestaande thema- en niveaudecreten.

B. Een reeks maatregelen tot vereenvoudiging in zijn meest ruime zin.

Het gaat hier om vereenvoudigingen in de ruime zin van het woord:

verminderingen van administratie en verbetering van juridische teksten.

Dit OD gaat bijna uitsluitend om juridisch technische verbeteringen of het in overeenstemming brengen van de onderwijsregelgeving onderling en met andere regelgeving.

B. Inhoud**Probleemstelling en omgevingsanalyse**

De kwantiteit en toenemende techniciteit van de regelgeving is de afgelopen jaren, zowel internationaal, federaal als op Vlaams niveau stelselmatig gegroeid. Ook binnen de sector onderwijs wordt er steeds meer en steeds sneller nieuwe en bijkomende regelgeving gecreëerd. De duurzaamheid van decretale bepalingen neemt af.

Jaarlijks ontstaan er situaties zoals hierboven onder A beschreven die leiden tot genummerde decreten.

Deze situaties worden veelal veroorzaakt door de snelheid en de hoeveelheid van verschillende regelgevende processen (waaronder ook dat van het genummerd decreet) die vaak gelijktijdig lopen.

De artikelen in dit voorontwerp van decreet bevatten puur technische aanpassingen. Deze hebben geen rechtstreekse impact op de belangen van kinderen en jongeren. Voor de JoKER werd de memorie van toelichting bij het decreet bezorgd aan het departement Cultuur, Jeugd en Media. Na advies verleend op 22 oktober 2021 werd er een beknopte toelichting opgenomen in de impactanalyse over de impact op kinderen en jongeren. Er diende geen aparte JoKER te worden opgemaakt.

Beleidsmaatregelen en doelstelling

In chronologische volgorde van de bestaande decreten die worden aangevuld en gewijzigd bevat dit voorontwerp van decreet 9 hoofdstukken. Hieronder wordt een overzicht van de belangrijkste bepalingen per hoofdstuk gegeven.

Hoofdstuk 2 en 6. Wijzigingen van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997 en van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010.

Definities "CLR" en "LOP"

Deze definities moeten worden geactualiseerd naar aanleiding van legistieke wijzigingen.

Begrip thuisloos

Het begrip thuisloos is niet correct en wordt gewijzigd naar 'leerling met een zorgthuis'.

Permanent onderwijs aan huis

De regelgeving met betrekking tot het aanduiden van de school door de onderwijsinspectie moet verduidelijkt worden.

Hoofdstuk 2. Wijzigingen van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997

Taalintegratietrajecten

Een onduidelijkheid over de mogelijkheid om taalintegratietrajecten te organiseren voor een groep latere instromers in het kleuteronderwijs wordt weggewerkt.

Sleutelcompetentie Vlaamse gebarentaal

Met het oog op het toekomstig tweetalig onderwijs Nederlands-Vlaamse Gebarentaal in het basisonderwijs is het nodig om ook Vlaamse Gebarentaal aan de sleutelcompetenties toe te voegen, in functie van de ontwikkeling van onderwijsdoelen Vlaamse Gebarentaal.

Evaluatie GOK-beleid door de onderwijsinspectie

Er wordt verduidelijkt dat de GOK-evaluatie (die impact kan hebben op de middelen bij 2 negatieve evaluaties) enkel over de aanwending van het SES-werkingsbudget en de SES- en GOK-lestijden gaat.

Hoofdstuk 3. Wijziging van het decreet van 2 april 2004 betreffende participatie op school en de Vlaamse Onderwijsraad

In het decreet betreffende participatie op school en de Vlaamse Onderwijsraad wordt de verwijzing naar de wet betreffende de overheidsopdrachten geactualiseerd.

Hoofdstuk 4. Wijzigingen van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs

Aanpassing aanvullende toelatingsvoorwaarden taalopleidingen CVO

Er wordt een meer flexibel talenaanbod mogelijk gemaakt door de mogelijkheid te creëren om mondelinge en schriftelijke competenties apart aan te bieden voor moderne vreemde talen.

Aanpassing termijn tijdelijke onderwijsbevoegdheid CVO

De voorziene duurtijd voor de tijdelijke onderwijsbevoegdheid wordt losgekoppeld van het schooljaar en vervangen door een termijn die door de Vlaamse Regering wordt bepaald, met een maximum van 2 jaar.

Aanpassing deadline voor overdracht van punten bij CVO

Regularisatie van de deadline voor overdracht van punten.

Hoofdstuk 5. Wijziging van het decreet van 30 november 2007 betreffende het flankerend onderwijsbeleid op lokaal niveau

De verplichting van lokale besturen tot het jaarlijks bezorgen van de beslissingen over de sociale en andere voordelen en van de staat van gedane uitgaven wordt geschrapt.

Hoofdstuk 6. Wijzigingen van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010

Correctie aanwending globale puntenenveloppe in scholengemeenschapsinstelling

Deze wijziging omvat een aantal correcties aan de principes van de aanwending van de punten van de voorafname van de globale puntenenveloppe in een scholengemeenschapsinstelling van het secundair onderwijs.

Inschrijving onder opschortende voorwaarde en ontbindende voorwaarde bij toelatingsklassenraad

Bij een toelatingsklassenraadbeslissing is het geen inschrijving onder opschortende voorwaarde, zoals nu opgenomen in de regelgeving, maar een inschrijving onder ontbindende voorwaarde. Dit wordt rechtgezet.

Verandering van vestigingsplaats

In het artikel over de structuuronderdelen die al langer geprogrammeerd zijn (op 1/10/20 of 1/10/19) en die moeten veranderen van vestigingsplaats moet het begrip "nieuwe vestigingsplaats" vervangen worden door het begrip "andere vestigingsplaats".

Evaluatie GOK-beleid door de onderwijsinspectie

Er wordt verduidelijkt dat de GOK-evaluatie (die impact kan hebben op de middelen bij 2 negatieve evaluaties) enkel over de aanwending van de GOK-uren-leraar/puntenwaarden (gewoon secundair onderwijs), de GOK lesuren (buitengewoon secundair onderwijs) en het werkingsbudget op basis van de leerlingenkenmerken gaat.

Teeltleiders

Er bestaat een ongelijkheid tussen de scholen gewoon secundair onderwijs en scholen buitengewoon secundair onderwijs voor wat betreft de extra lesuren. Met het voorliggende artikel willen we dit op elkaar aligneren door de bepaling van de opleidingen die recht geven op extra lesuren in buso, ook via BVR vast te leggen.

Hoofdstuk 7. Wijziging van de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013

Er wordt verduidelijkt welke bepalingen uit de Codex Hoger Onderwijs van toepassing zijn op de Hoge Zeevaartschool.

Hoofdstuk 8. Wijzigingen van het decreet van 9 maart 2018 betreffende het deeltijds kunstonderwijs

Kortlopende studierichting schrijver

Verfijningen van de regelgeving naar aanleiding van de invoering van specifieke eindtermen en een nieuw doelenkader.

Afbakenen definities regelmatige leerling en financierbare leerling

Het voorstel verschuift het tijdsvenster voor de controle van de aan- en afwezigheden van de periode tussen 1 september en 1 februari naar de periode tussen 1 oktober en 1 februari. Op die manier wordt de regelgeving over financierbaarheid afgestemd op de inschrijvingsperiode.

Tweede graad beeldende en audiovisuele kunsten

Verfijning toelatingsvoorwaarden.

Leerlingen met een gedeelde verblijfsregeling

Verminderd inschrijvingsgeld naar analogie met leerlingen met een leefeenheid.

Oprichtingsperiode programmatie domein

De wijziging voert een correctie door zodat de berekening overeenstemt met de bepaling over de oprichtingsduur.

Impactanalyse

Het onderwijsdecreet XXXII bevat maatregelen, die voor leerlingen en ouders een verdere vooruitgang betekenen op het gebied van recht op en toegang tot het onderwijs in Vlaanderen (art. 24 Grondwet). Er zijn geen maatregelen die rechtstreeks in het belang van personen jonger dan 25 jaar zijn, aangezien de aanpassingen technisch van aard zijn. De memorie van toelichting bij het decreet werd bezorgd aan het departement Cultuur, Jeugd en Media. Er diende geen aparte JoKER te worden opgemaakt. Er is een beknopte toelichting opgenomen over de impact op kinderen en jongeren:

Het toevoegen van de sleutelcompetentie Vlaamse gebarentaal

Deze toevoeging is in het belang van leerlingen voor wie Vlaamse gebarentaal de 'moedertaal' is. Het ontwikkelen van onderwijsdoelen vanuit een sleutelcompetentie Vlaamse gebarentaal moet mogelijk maken dat deze leerlingen in de toekomst een onderwijsaanbod basisonderwijs in hun moedertaal krijgen.

De wijziging naar inschrijving onder ontbindende voorwaarde bij beslissing van de toelatingsklassenraad

Deze aanpassing is in het belang van leerlingen omdat hierdoor duidelijk wordt dat zij de les effectief mogen bijwonen, in afwachting van de beslissing van de toelatingsklassenraad. De termijnen waarbinnen de toelatingsklassenraad de beslissing moet nemen zijn reglementair bepaald. Zo garanderen we dat leerlingen daadwerkelijk naar school kunnen gaan tijdens deze periode en dat de klassenraad weloverwogen de beslissing over de toelating kan nemen. Indien de beslissing negatief is wordt de inschrijving ontbonden. Indien de beslissing positief is wordt de inschrijving definitief.

Afwijking op maximale leeftijd 2de graad beeldende en audiovisuele kunsten dko

De maximale leeftijd voor leerlingen om in de tweede graad beeldende en audiovisuele kunsten les te volgen is momenteel elf jaar. Vanaf twaalf jaar

starten leerlingen in de derde graad. Op vraag van de sociale partners is een afwijkingsmogelijkheid voorzien waardoor oudere leerlingen die wel nog in het basisonderwijs zijn ingeschreven toch in de tweede graad les kunnen volgen.

Het verminderd inschrijvingsgeld in het dko-decreet

Door deze aanpassing krijgen mogelijks een aantal jongeren korting op het inschrijvingsgeld, die daarvoor niet automatisch korting kregen.

Implementatie

Bij de implementatie gebeurt de communicatie:

- via wijzigingen in diverse omzendbrieven;
- communicatiekanalen die doelgroepgericht en per onderwijsniveau info verspreiden (bv. nieuwsbrief over schoolbeleid en regelgeving).

Handhaving en toezicht

Het Agentschap voor Onderwijsdiensten, het Agentschap voor Hoger Onderwijs, Volwassenenonderwijs, Kwalificaties en Studietoelagen, de Onderwijsinspectie en de regeringscommissarissen houden toezicht op de naleving van de verschillende maatregelen in dit decreet.

Dit decreet treedt in werking op 1 september 2022. De motiveringen voor een afwijkende inwerkingtreding is opgenomen in de toelichtingen bij het desbetreffende artikel.

C. Totstandkomingsprocedure

C.1. Advies van de Vlor.

Op 27 januari 2022 heeft de Vlor advies gegeven bij dit voorontwerp van decreet over het onderwijs XXXII.

De antwoorden op de opmerkingen van de Vlor worden vermeld bij de respectievelijke artikelen om de leesbaarheid te bevorderen.

D. Bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest

Niet van toepassing.

II. Toelichting bij de artikelen

Hoofdstuk 1. Inleidende bepalingen

Hoofdstuk 1 behoeft geen toelichting.

Hoofdstuk 2 en 6. Wijzigingen van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997 en van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010.

Artikel 2, 1°, 3° en 15, 1°, 3°

Bij de toelichtingen bij de afkortingen "LOP" en "CLR" in zowel het decreet basisonderwijs als in de Codex Secundair Onderwijs wordt er verwezen naar respectievelijke afdeling 1 en afdeling 2 van hoofdstuk IV van het decreet van 28 juni 2002 betreffende gelijke onderwijskansen-I. Deze afdelingen werd

opgeheven bij artikel 3, 16° van het Decreet van 23 december 2016 aangaande de bekrachtiging van de codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs, gecodificeerd op 28 oktober 2016. De bepalingen uit deze afdelingen werden gecodificeerd in hoofdstuk 1 en 2 van deel VIII van de Codificatie sommige bepalingen voor het onderwijs. De definities moeten worden geactualiseerd.

Hoofdstuk 2. Wijzigingen van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997

Artikel 2, 2° en 4°

Het decreet basisonderwijs geeft in het punt 52° bis/2 van het artikel 3 een definitie van het begrip 'thuisloze'. Het 'thuisloos' zijn van een leerling speelt een rol bij de berekening van het werkingsbudget (leerlingenkenmerk 4, artikel 78) (art 9) en de lestijden (tellen aan 1,5, artikel 140) (art 10).

In het decreet over het onderwijs XXXI werd de definiëring van het begrip 'thuisloos' in overeenstemming gebracht (terminologie en verwijzing) met gewijzigde welzijns- en federale regelgeving.

Het ging om een louter technische aanpassing, de doelgroep veranderde niet. Maar, door de actualisering kreeg het begrip 'thuisloos' zelf enige aandacht en we moeten vaststellen dat dit begrip een vlag is die de lading niet dekt.

De definitie geeft duidelijk aan dat het gaat om kinderen en jongeren in "een aangepaste woon- en leefomgeving onder toezicht en begeleiding, bij een jeugdhulpaanbieder". Het gaat hier over voorzieningen, maar ook over pleeggezinnen.

Deze jongeren zijn dus omringd door mensen die dag in dag uit hun uiterste best doen om de betrokken jongeren een thuis te geven. Het begrip 'thuisloos' is in dat licht niet correct en het doet de begeleiders van de jongeren onrecht aan.

Het begrip 'thuisloos' wordt dan ook gewijzigd in 'leerling met een zorgthuis'.

Artikel 3

Vanaf het schooljaar 2021-2022 worden alle 5-jarigen (bij het begin van de leerplicht dus), met uitzondering van de anderstalige nieuwkomers (die hoe dan ook een taalintegratietraject krijgen), gescreend op hun taalvaardigheid Nederlands. Op basis van de resultaten van de taalscreening moeten leerlingen die het Nederlands onvoldoende beheersen een actief taalintegratietraject Nederlands volgen met in beginsel een taalbad of een volwaardig alternatief. De taalscreening dient afgenomen te worden in de periode 10 oktober – 30 november.

Artikel 11quater, §2 van het decreet basisonderwijs stelt dat ook voor leerlingen die in de loop van het lager onderwijs instromen en onvoldoende het Nederlands beheersen om de lessen te kunnen volgen, de school kan beslissen dat zij een

taalintegratietraject moeten volgen. Dit wekt de indruk dat 5-jarigen die in het kleuteronderwijs instromen na het moment van afname van de taalscreening (dus na 30 november), alsook 6-jarigen die in het kleuteronderwijs instromen geen taalintegratietraject opgelegd kunnen krijgen. Dit wordt rechtgezet door een correctere formulering. Aangezien dit ook reeds voor het schooljaar 2021-2022 zo toegepast wordt (en moet worden), treedt dit artikel in werking op 1/9/2021.

Artikel 4

In artikel 26 wordt een technische aanpassing gemaakt. Er is een actualisering van een verwijzing naar de nieuwe benaming van een uitvoeringsbesluit.

Artikel 5

Bij permanent onderwijs aan huis staat in principe de dichtstbijzijnde school van vrije keuze van de ouders in voor de organisatie van het permanent onderwijs aan huis.

Met dit artikel maken we duidelijk dat het aanduiden van de school bij permanent onderwijs aan huis door de onderwijsinspectie gebeurt. De onderwijsinspectie is immers van nabij betrokken want zij geven steeds een gunstig advies over het POAH (zie paragraaf 1 van het desbetreffende artikel in decreet basisonderwijs). We benadrukken ook de vrije keuze van de ouders. Naar aanleiding van het VLOR advies wordt dit artikel aangepast en wordt er een tweede zin ingevoegd in de huidige paragraaf 2.

De rest van het artikel blijft bestaan in zijn huidige vorm.

Artikel 6

Nieuwe onderwijsdoelen in het basisonderwijs worden, op basis van het kaderdecreet onderwijsdoelen van 26 januari 2018, niet meer zoals voorheen ontwikkeld in functie van leergebieden, maar wel in functie van sleutelcompetenties. Artikel 44 decreet basisonderwijs somt de sleutelcompetenties op in functie waarvan onderwijsdoelen in het basisonderwijs ontwikkeld kunnen worden.

Met het oog op het toekomstig tweetalig onderwijs Nederlands-Vlaamse Gebarentaal in het basisonderwijs is het nodig om ook Vlaamse Gebarentaal aan de sleutelcompetenties toe te voegen, namelijk voor die scholen waar Vlaamse Gebarentaal een onderwijstaal zal zijn.

De totstandkoming van onderwijsdoelen Vlaamse Gebarentaal is een proces van langere duur, vandaar dat de wettelijke basis om deze doelen te kunnen ontwikkelen best nu reeds decretaal ingeschreven wordt, zodat er tijdig met de ontwikkeling kan gestart worden.

Aan de sleutelcompetenties in functie waarvan onderwijsdoelen in het basisonderwijs ontwikkeld worden, wordt Vlaamse Gebarentaal toegevoegd. De

sleutelcompetentie Vlaamse Gebarentaal geldt evenwel enkel voor die scholen waar Vlaamse Gebarentaal een onderwijstaal is (i.e. zal zijn in het nog te ontwikkelen aanbod tweetalig onderwijs Nederlands-Vlaamse Gebarentaal). Aangezien er reeds in het schooljaar 2021-2022 aan de onderwijsdoelen VGT gewerkt moet kunnen worden, treedt dit artikel in werking op 1/9/2021.

In antwoord op het VLOR-advies kan gesteld worden dat dit artikel, zoals hierboven gesteld, enkel beoogt een basis te creëren om tijdig met de ontwikkeling van onderwijsdoelen Vlaamse Gebarentaal te kunnen starten. Deze onderwijsdoelen raken in het geheel niet aan de onderwijshoud in de basisscholen die enkel het Nederlands als onderwijstaal hebben. De inhoudelijke discussie rond een toekomstig onderwijsaanbod Nederlands-Vlaamse Gebarentaal zal later nog gevoerd worden wanneer dit onderwijsaanbod een decretale verankering krijgt. Wat betreft de verhouding Vlaamse Gebarentaal tot het Nederlands en andere talen: Vlaamse Gebarentaal is een erkende taal en dus een andere taal dan het Nederlands. In het toekomstig tweetalig onderwijs zal Vlaamse Gebarentaal een onderwijstaal zijn samen met het Nederlands en dus kan het ook niet beschouwd worden als een 'andere taal'.

Artikel 7

Zie toelichting artikel 2, 2° en 4°.

Artikel 8

Zie toelichting artikel 2, 2° en 4°.

Artikel 9

In punt 1° wordt een technische wijziging doorgevoerd. In het decreet basisonderwijs worden de termen werkingsmiddelen en werkingsbudget gebruikt om naar hetzelfde te verwijzen. Om verwarring te vermijden, wordt er gekozen om nog met één term te werken, met name werkingsbudget. De term werkingsmiddelen in een artikel wordt telkens vervangen door de term werkingsbudget als dit artikel omwille van een andere reden gewijzigd wordt.

In punt 2° wordt verduidelijkt dat tijdens de externe evaluatie van het GOK-beleid door de onderwijsinspectie de aanwending bekeken wordt van (enkel) het SES-werkingsbudget, de SES-lestijden (gewoon basisonderwijs) en de aanvullende GOK-lestijden (buitengewoon basisonderwijs).

Deze verduidelijking is aangewezen opdat er geen verwarring zou zijn met andere vormen van omkadering die ook (mee) berekend zijn op basis van leerlingenkenmerken (zoals sinds kort de uren kinderverzorging, de extra punten zorg voor taalintegratietrajecten voor de 5-jarigen).

Het zijn ook immers enkel deze middelen – SES-werkingsbudget, SES-lestijden en aanvullende GOK-lestijden – die conform het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van het onderwijs bij een tweede opeenvolgende

negatieve evaluatie verminderd kunnen worden. Aangezien ook in het schooljaar 2021-2022 enkel SES-werkingsbudget, SES-lestijden en aanvullende GOK-lestijden in de GOK-evaluatie kunnen meegenomen worden, treedt dit artikel in werking op 1/9/2021.

Hoofdstuk 3. Wijziging van het decreet van 2 april 2004 betreffende participatie op school en de Vlaamse Onderwijsraad

Artikel 10

Het decreet van 2 april 2004 betreffende participatie op school en de Vlaamse Onderwijsraad bepaalt het kader waarbinnen participatierechten op basis- en secundaire scholen kunnen/moeten worden uitgevoerd. Het decreet legt o.a. de bevoegdheden vast van de schoolraad. Artikel 21 bepaalt de thema's waarvoor het schoolbestuur of zijn gemandateerde elk ontwerp van beslissing voor overleg aan de schoolraad moet voorleggen. Een van die thema's betreft de infrastructuurwerken die niet onder het toepassingsgebied vallen van de wet betreffende de overheidsopdrachten en bepaalde opdrachten voor werken, leveringen en diensten. Het decreet verwijst daarbij niet naar de meest actuele versie van de wet betreffende de overheidsopdrachten. Met voorliggende technische aanpassing wordt dit rechtgezet.

Hoofdstuk 4. Wijzigingen van het decreet van 15 juni 2007 betreffende het volwassenenonderwijs

Artikel 11

De pedagogische begeleidingsdiensten hebben in september 2021 aangepaste opleidingsprofielen voor de taalopleidingen voorgedragen. Deze werden op 9 november 2021 positief geadviseerd door de VLOR en vervolgens ter goedkeuring aan de Vlaamse Regering voorgelegd. De aanpassingen zijn ingegeven vanuit de grote behoefte om een meer flexibel talenaanbod mogelijk te maken en meer doelgroepgericht te werken. Zo wordt de mogelijkheid geboden om mondelinge en schriftelijke competenties apart aan te bieden. Op die manier kunnen centra gericht inspelen op vragen vanuit cursisten en partners. Het flexibelere aanbod past binnen de doelstellingen van het relance-plan Edusprong en moet helpen om de dalende inschrijvingen in de taalopleidingen om te buigen. Om deze mogelijkheid maximaal te kunnen benutten, is een aanpassing aan de aanvullende toelatingsvoorwaarden nodig. Net zoals eerder reeds gebeurde voor de NT2-opleidingen wordt er nu ook voor moderne vreemde talen voorzien dat cursisten kunnen doorstromen naar een hoger taalniveau in hetzij de modules met mondelinge competenties, hetzij de modules met schriftelijke competenties. Voor het behalen van een certificaat blijft het echter noodzakelijk om zowel de mondelinge als de schriftelijke competenties te beheersen.

Artikel 12

De Centra voor Volwassenenonderwijs kunnen via een afzonderlijke, eenvoudige procedure een tijdelijke onderwijsbevoegdheid omwille van dringende redenen

aanvragen. Als de Vlaamse Regering de aanvraag goedkeurt, dan kan het CVO de tijdelijke onderwijsbevoegdheid volgens de huidige regelgeving maximaal één schooljaar uitoefenen. Voor CVO die pas laat in de loop van een schooljaar aan een dringende nood willen tegemoetkomen, rest hierdoor echter slechts weinig tijd om effectief een aanbod tot het einde van het schooljaar te organiseren. Daarom wordt de voorziene duurtijd voor de tijdelijke onderwijsbevoegdheid losgekoppeld van het schooljaar en vervangen door een termijn van twee jaar, met als startdatum de datum van toekenning van de tijdelijke onderwijsbevoegdheid.

Artikel 13

De Centra voor Volwassenenonderwijs kunnen zowel niet-aangewende leraarsuren als punten overdragen naar een ander CVO of naar het eerstvolgende schooljaar. In de regelgeving is er echter een verschil inzake de uiterste datum waarop die overdracht moet vastgelegd worden: voor de punten is dit 30 april en voor de leraarsuren 31 mei. In de praktijk wordt de meest gunstige deadline voor de CVO voor beide overdrachten gehanteerd. Deze deadline wordt nu ook in de regelgeving geregulariseerd.

Hoofdstuk 5. Wijziging van het decreet van 30 november 2007 betreffende het flankerend onderwijsbeleid op lokaal niveau

Artikel 14

In artikel 13 van het decreet betreffende het flankerend onderwijsbeleid op lokaal niveau wordt er nog steeds een verplichting opgenomen dat lokale besturen aan de Vlaamse Regering jaarlijks een overzicht van de beslissingen over de sociale en andere voordelen, evenals de staat van gedane uitgaven moeten bezorgen. Het bezorgen van het overzicht was logisch zolang er aparte subsidies werden toegekend voor het voeren van een flankerend onderwijsbeleid. Zo werd gecontroleerd welke voordelen werden toegekend en welke uitgaven werden gedaan.

Sinds er geen sectorale subsidies meer worden toegekend, maar de financiering verloopt via het Gemeentefonds heeft deze bepaling veel van zijn nut verloren. De bepaling wordt dus opgeheven. Zo wordt de planlast verminderd.

Hoofdstuk 6. Wijzigingen van de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010

Artikel 15, 2° en 4°

De Codex Secundair Onderwijs geeft in het punt 43°/2 van het artikel 3 een definitie van het begrip 'thuisloze'. Het 'thuisloos' zijn van een leerling speelt een rol bij de berekening van de GOK uren-leraar, (artikel 225) (art. 20), GOK uren-leraar/puntenwaarde (artikel 233) (art. 22) en het werkingsbudget voor leerlingenkenmerk 4 (artikel 242, §2, 2°) (art. 24).

In het decreet over het onderwijs XXXI werd de definiëring van het begrip 'thuisloos' in overeenstemming gebracht (terminologie en verwijzing) met gewijzigde welzijns- en federale regelgeving.

Het ging om een louter technische aanpassing, de doelgroep veranderde niet. Maar, door de actualisering kreeg het begrip 'thuisloos' zelf enige aandacht en we moeten vaststellen dat dit begrip een vlag is die de lading niet dekt.

De definitie geeft duidelijk aan dat het gaat om kinderen en jongeren in "een aangepaste woon- en leefomgeving onder toezicht en begeleiding, bij een jeugdhulpaanbieder". Het gaat hier over voorzieningen, maar ook over pleeggezinnen.

Deze jongeren zijn dus omringd door mensen die dag in dag uit hun uiterste best doen om de betrokken jongeren een thuis te geven. Het begrip 'thuisloos' is in dat licht niet correct en het doet de begeleiders van de jongeren onrecht aan.

Het begrip 'thuisloos' wordt dan ook gewijzigd in 'leerling met een zorgthuis'.

Artikel 16

In artikel 30, §2bis van de Codex Secundair Onderwijs worden een aantal correcties aangebracht betreffende de aanwending voorafname van de globale puntenenveloppe in een scholengemeenschapsinstelling in een scholengemeenschap.

Als een scholengemeenschap een of meer scholengemeenschapsinstellingen heeft opgericht, kan ze punten van de voorafname van de globale puntenenveloppe aanwenden in deze scholengemeenschapsinstelling. In de betrekkingen die met deze punten worden ingericht is dan o.m. vaste benoeming mogelijk.

De scholengemeenschap kan de punten van de voorafname echter ook gebruiken om een directeur van een school van de scholengemeenschap die belast is met het mandaat van coördinerend directeur of van algemeen directeur vrij te stellen van zijn of haar opdracht van directeur. Dit gebeurt door punten aan te wenden om het personeelslid school- of klasvrij te maken. Als de betrokken directeur in een school van de scholengemeenschap als directeur is aangesteld, vindt deze vrijstelling plaats in die school en niet in de scholengemeenschapsinstelling. Een wijziging in het eerste lid van paragraaf 2bis verduidelijkt dit.

Een tweede wijziging in het eerste lid verduidelijkt dat de scholengemeenschapsinstelling de haar toegekende punten van de voorafname ook kan gebruiken om bij een vervanging van een personeelslid in de scholengemeenschapsinstelling een personeelslid met een hogere puntenwaarde als vervanger aan te stellen.

In het tweede lid van paragraaf 2bis wordt verduidelijkt dat de scholengemeenschapsinstelling de punten aanwendt en niet de scholengemeenschap.

In datzelfde lid wordt de mogelijkheid geschrapt voor de scholengemeenschapsinstelling om met haar punten een personeelslid klasvrij te maken. Een scholengemeenschapsinstelling heeft immers geen leerlingen en desgevallend ook geen klassen. Deze mogelijkheid is dus overbodig. Tenslotte wordt de decretale verwijzing naar een bevordering tot een hogere salarisschaal in een ambt van het ondersteunend personeel gecorrigeerd. Hierdoor wordt duidelijk dat een bevordering tot de hogere salarisschaal 106 zoals voorzien in artikel 55, §1, van het decreet rechtspositie personeelsleden gemeenschapsonderwijs en artikel 44, §1, van het decreet rechtspositie personeelsleden gesubsidieerd onderwijs niet mogelijk is voor personeelsleden van het ondersteunend personeel van een scholengemeenschapsinstelling. Deze bevordering steunt immers op een welbepaald aantal leerlingen van de school waarin het betrokken personeelslid is aangesteld. Vermits een scholengemeenschapsinstelling geen leerlingen heeft, kan dit criterium niet toegepast worden en is ook deze bevordering niet mogelijk.

De wijzigingen aan dit artikel gebeuren met terugwerkende kracht tot 1 september 2021.

De aanwending van de globale puntenenveloppe in het secundair onderwijs wordt in de praktijk zo al toegepast en deze principes zijn ook al sedert 1 september 2021 via diverse omzendbrieven meegedeeld aan de betrokken schoolbesturen en personeelsleden. Deze wijzigingen benadelen dus geen schoolbesturen of personeelsleden en brengen geen verworven rechten in het gedrang. Ze zorgen er integendeel voor dat de praktijk op het onderwijsveld ondersteund wordt door de correcte regelgeving.

Artikel 17

Momenteel is opgenomen in de codex secundair onderwijs dat de inschrijvingen altijd moeten gebeuren onder de opschortende voorwaarde van het voldoen aan de toelatings-, overgangs- of instapvoorwaarden.

Maar bij een toelatingsklassenraadbeslissing, is dit geen opschortende voorwaarde, maar een ontbindende voorwaarde.

De leerling zal immers in dat geval al enkele dagen de les effectief bijwonen, in afwachting van de toelatingsklassenraadbeslissing (dit kan gaan over 15 tot zelfs 35 of 60 kalenderdagen, naargelang de opgelegde termijn voor toelatingsklassenraadbeslissingen), dus dit is een ontbindende voorwaarde, en geen opschortende voorwaarde. Pas als de ontbindende voorwaarde vervuld is, wordt de overeenkomst ontbonden. Als de ontbindende voorwaarde niet in vervulling gaat (leerling voldoet effectief aan de voorwaarde), dan wordt de overeenkomst verder uitgevoerd. Ten gevolge van het VLOR advies bij het verzameldecreet zijn we ons bewust van de noodzaak van de toevoeging van de termijn voor de effectieve ontbinding. Deze wordt ook nog toegevoegd.

Er wordt ook nog een afwijkingsmogelijkheid toegevoegd om de inschrijving niet te ontbinden wanneer het schoolbestuur geen gebruik wenst te maken van deze weigeringsgrond om deze mogelijkheid voor vrije leerlingen te kunnen behouden. Als dit niet voorzien wordt, moet na een negatieve

toelatingsklassenraadbeslissing de inschrijving onder ontbindende voorwaarde altijd worden ontbonden. Dus dan moet een leerling – om als vrije leerling de lessen te kunnen volgen – een nieuwe vraag tot inschrijving stellen. Als intussen de capaciteit was bereikt of het structuuronderdeel volzet werd verklaard, zou het schoolbestuur deze leerling moeten weigeren.

Hoewel het over uitzonderlijke gevallen gaat, is het aangewezen dat als een schoolbestuur zich niet wenst te beroepen op de weigeringsgrond van de toelatingsvoorwaarden, de leerling geen nieuwe vraag tot inschrijving hoeft te stellen.

Indien een leerling beschikt over het vereiste studiebewijs of oriënteringsattest (zonder dat daar nog een bijkomende toelatingsklassenraadbeslissing nodig is) van bij de effectieve start van de lesbijwoning, om te voldoen aan de toelatings-, overgangs- of instapvoorwaarden, dan gebeurt de inschrijving onder de opschortende voorwaarde (dit studiebewijs moet er immers zijn bij de start van de lesbijwoning).

Artikel 18

Bij permanent onderwijs aan huis staat in principe de dichtstbijzijnde school van vrije keuze van de ouders in voor de organisatie van het permanent onderwijs aan huis.

Met dit artikel maken we duidelijk dat het aanduiden van de school bij permanent onderwijs aan huis door de onderwijsinspectie gebeurt. De onderwijsinspectie is immers van nabij betrokken want zij geven steeds een gunstig advies over het POAH (zie paragraaf 1 van het desbetreffende artikel in codex secundair onderwijs). We benadrukken ook de vrije keuze van de ouders. Naar aanleiding van het VLOR advies wordt dit artikel aangepast en wordt er een tweede zin ingevoegd in de huidige paragraaf 2.

De rest van het artikel blijft bestaan in zijn huidige vorm.

Artikel 19

Art. 176/1, 4° gaat over de structuuronderdelen die al langer geprogrammeerd zijn (op 1/10/20 of 1/10/19) en die moeten veranderen van vestigingsplaats. Hier moet het begrip “nieuwe vestigingsplaats” vervangen worden door “andere vestigingsplaats”, want het kan ook gewoon door capaciteitsnoden, infrastructuurproblemen of verhuis zijn dat je moet uitwijken naar een andere vestigingsplaats, die al bestaat – dit gaat niet noodzakelijk altijd een nieuwe vestigingsplaats zijn.

In punt c) wordt daarnaast ook verduidelijkt dat in voorkomend geval het om een nieuwe vestigingsplaats gaat er ook een aanvraag voor de ingebruikname van de

nieuwe vestigingsplaats moet gebeuren samen met de aanvraag voor het structuuronderdeel

Artikel 20

Zie toelichting artikel 15, 2° en 4°.

Artikel 21

In de codex secundair wordt verduidelijkt dat tijdens de externe evaluatie van het GOK-beleid door de onderwijsinspectie de aanwending bekeken wordt van (enkel) de GOK-uren-leraar/puntenwaarden (gewoon secundair onderwijs), de extra GOK-lesuren (buitengewoon secundair onderwijs) en het werkingsbudget op basis van de leerlingenkenmerken.

Deze verduidelijking is aangewezen opdat er geen verwarring zou zijn met andere vormen van omkadering.

Het zijn ook immers enkel deze middelen – GOK uren-leraar/puntenwaarden, extra GOK lesuren en het werkingsbudget op basis van de leerlingenkenmerken - die conform het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van het onderwijs bij een tweede opeenvolgende negatieve evaluatie verminderd kunnen worden. Aangezien ook in het schooljaar 2021-2022 enkel de GOK uren-leraar/puntenwaarden, de extra GOK lesuren en het werkingsbudget op basis van de leerlingenkenmerken in de GOK-evaluatie kunnen meegenomen worden, treedt dit artikel in werking op 1/9/2021.

Artikel 22.

Zie toelichting artikel 15, 2° en 4°.

Artikel 23.

Zie toelichting artikel 21.

Artikel 24.

Zie toelichting artikel 15, 2° en 4°.

Artikel 25 en 26.

In het secundair onderwijs worden uren-leraar en lesuren toegekend die scholen met een aanbod in land- en tuinbouw kunnen inzetten voor het onderhoud van culturen, serres en de veestapel of in het kader van beroepsgerichte vorming in die opleiding. Dit wordt zowel toegekend in het gewoon secundair onderwijs, als in het buitengewoon secundair onderwijs van opleidingsvormen 3 en 4. In dit artikel doen we een wijziging in de regelgeving rond teeltleiders voor het buitengewoon secundair onderwijs van opleidingsvormen 3 en 4.

Voor het gewoon secundair onderwijs is via besluit van de Vlaamse Regering vastgelegd welke opleidingen recht geven op de extra uren-leraar. Voor het

buitengewoon secundair onderwijs is dit echter decretaal bepaald voor de extra lesuren. Dit laatste zorgt ervoor dat bij een wijziging in het studieaanbod, de aanpassingen voor buso soms achterlopen op de aanpassingen in het gewoon secundair onderwijs, waardoor dat in uitzonderlijke gevallen de financiering pas een jaar later toegekend kan worden aan de buso-scholen. Dit is een ongelijkheid tussen scholen gewoon secundair onderwijs en scholen buitengewoon secundair onderwijs.

Met deze wijziging willen we dit op elkaar aligneren door de bepaling van de opleidingen die recht geven op extra lesuren in buso, ook via BVR vast te leggen. Dit zorgt ervoor dat buso-scholen even snel als gewone scholen beroep kunnen doen op de extra omkadering waar ze recht op hebben. Deze maatregel is positief voor buso-scholen en hun leerlingen omdat hiermee wordt gewaarborgd dat ze snel beroep kunnen doen op de middelen waar ze recht op hebben.

Tegelijkertijd werken we een inconsistentie weg in de regelgeving. Artikel 308/1 uit de codex suggereert dat voor de telling of een school recht heeft op een teeltleider of niet, leerlingen uit opleidingsvormen 3 en 4 worden samengenomen. In artikel 308/2 wordt echter aangegeven dat er een afzonderlijke telling voor de twee opleidingsvormen is. Voor de toepassing, neemt AGODI al jaar en dag de leerlingen uit de twee opleidingsvormen samen. We brengen artikel 308/2 hiermee in overeenstemming.

Ten gevolge van deze wijziging zal er een artikel via uitvoeringsbesluit geschreven moeten worden waarin de opleidingen worden vastgelegd.

Artikel 27.

Zie toelichting artikel 21.

Hoofdstuk 7. Wijziging van de Codex Hoger Onderwijs van 11 oktober 2013

Artikel 28.

Niet alle artikelen uit de Codex Hoger Onderwijs zijn van toepassing op de Hogere Zeevaartschool. Artikel I.2, §5, eerste lid, van de Codex bevat een opsomming van de regelgeving uit de Codex die niet van toepassing is op de Hogere Zeevaartschool omdat de Hogere Zeevaartschool een eigen financiering heeft.

In uitvoering van cao VI hoger onderwijs worden in de Codex aan de bepalingen met betrekking tot de financiering van het hoger onderwijs een paar artikelen toegevoegd die ook op de Hogere Zeevaartschool van toepassing zijn. Om te verzekeren dat deze artikelen ook effectief kunnen toegepast worden, moet artikel I.2, §5, eerste lid, aangepast worden.

Dit artikel heeft uitwerking met ingang van 1 januari 2019, dit is het moment waarop in de Codex Hoger Onderwijs in artikel III.24 financiële bepalingen opgenomen zijn die volgens artikel 2 van het decreet van 20 februari 2009 betreffende de Hogere Zeevaartschool ook van toepassing zijn op de Hogere Zeevaartschool.

Hoofdstuk 8. Wijzigingen van het decreet van 9 maart 2018 betreffende het deeltijds kunstonderwijs

Artikel 29 en 30

De beroepskwalificatie 'amateur literair schrijver' vormt sinds het schooljaar 2021-2022 het doelenkader voor de kortlopende studierichting 'schrijver'. De wijziging van artikel 5 die ingevoerd is via amendement op Onderwijsdecreet XXXI heeft ook gevolgen voor twee definities opgenomen in artikel 3. Zo wordt het mogelijk om via een kortlopende studierichting, in concreto 'schrijver', een bewijs van beroepskwalificatie of bewijs van competenties te verwerven en niet enkel een leerbewijs.

De Vlaamse Regering keurde op 10 september 2021 een wijziging aan het organisatiebesluit deeltijds kunstonderwijs goed, m.b.t. het opleidingsaanbod van de kortlopende studierichting 'schrijver'. Conform de genres beschreven in de beroepskwalificatie worden voortaan vier afzonderlijke opties onderscheiden: proza, poëzie, drama en literaire non-fictie. De definitie van opleiding zoals opgenomen in artikel 3 moet daardoor aangepast worden.

Met Onderwijsdecreet XXXI zijn specifieke eindtermen ingevoerd voor leerlingen die willen doorstromen naar het hoger kunstonderwijs. De eerste wijziging aan artikel 5 betreft een technische correctie. Er moet verwezen worden naar bijlage 7 in plaats van bijlage 4 van het decreet van 12 februari 2021 over de onderwijsdoelen tweede en derde graad secundair onderwijs.

De tweede wijziging aan artikel 5 biedt schoolbesturen de mogelijkheid om in kortlopende studierichtingen zoals muziekcultuur, beeldende en audiovisuele cultuur of muziekgeschiedenis een domeinoverschrijdend perspectief te hanteren. Naast onderwijsdoelen uit het domein in kwestie kunnen ook doelen uit andere domeinen geselecteerd worden. Op die manier verwerven de leerlingen meer inzicht in de samenhang tussen de kunstdisciplines en hun wederzijdse invloed. Gezien meer en meer academies, in het bijzonder kunstacademies, interdisciplinaire samenwerking in de praktijk willen brengen, dringt die aanpassing zich op.

Artikel 29, 32 en 33

Volgens de huidige definitie is een leerling regelmatig als hij voldoet aan de toelatingsvoorwaarden. Daardoor blijven leerlingen die afhaken in de loop van

het schooljaar juridisch gezien 'regelmatige leerlingen' hoewel ze de lessen niet meer of slechts sporadisch volgen.

Hoewel die leerlingen op grond van artikel 67 niet financierbaar zijn en dus niet meegeteld worden voor de omkaderingsberekening, tellen ze wel mee voor het bereiken van de rationalisatie- en programmatienormen. Het onderscheid tussen een leerling die (ongewettigd) afwezig is of een leerling die is afgehaakt, maar zich (nog) niet heeft uitgeschreven, is op dit moment moeilijk te maken. Dat bemoeilijkt de controle van de programmatie- en rationalisatienormen.

Naar analogie van het secundair onderwijs worden voortaan enkel de leerlingen die de lessen effectief volgen als regelmatige leerlingen beschouwd. Leerlingen die meer dan drie weken geen enkele leeractiviteit hebben bijgewoond, zijn wellicht gestopt met hun opleiding en worden niet langer als regelmatige leerlingen beschouwd. Daarbij heeft de leerling marge om één of meer van deze afwezigheden te wettigen binnen de maand na de derde afwezigheid.

Een financierbare leerling moet tussen het begin van het schooljaar en de teldag 1 februari ten minste twee derde van leeractiviteiten gevolgd hebben. Op basis van artikel 37 nog kunnen leerlingen zich inschrijven tot 30 september. Leerlingen die zich pas op het einde van de inschrijvingsperiode inschrijven, bijvoorbeeld studenten hoger onderwijs, zijn daardoor buiten hun wil om meteen 3 keer ongewettigd afwezig.

In heel wat academies wordt de maand september bovendien gebruikt om leerlingen te oriënteren in het opleidingsaanbod, via proeflessen en intakegesprekken. Leerlingen die nog geen definitieve studiekeuze gemaakt hebben, volgen vaak wel al les, maar stellen hun inschrijving nog uit.

Het voorstel verschuift het tijdsvenster voor de controle van de aan- en afwezigheden van de periode tussen 1 september en 1 februari naar de periode tussen 1 oktober en 1 februari. Op die manier wordt de regelgeving over financierbaarheid afgestemd op de inschrijvingsperiode.

Artikel 31

Via Onderwijsdecreet XXXI is de maximale leeftijd voor de tweede graad beeldende en audiovisuele kunsten op elf jaar gelegd. Vanaf twaalf jaar starten leerlingen in de derde graad. Op vraag van de sociale partners is een afwijkingsmogelijkheid voorzien waardoor oudere leerlingen die wel nog in het basisonderwijs zijn ingeschreven toch in de tweede graad les kunnen volgen. De afwijking betreft dus leerlingen die ouder zijn dan elf jaar in plaats van leerlingen die nog geen twaalf zijn.

De wijziging zet dat erratum recht.

Artikel 34

Jongeren waarvan een lid van hun leefeenheid al het inschrijvingsgeld heeft betaald, hebben op basis van artikel 92 van het dko-decreet recht op verminderd inschrijvingsgeld. Bij een gedeelde verblijfsregeling in het geval van het co-ouderschap hebben leerlingen echter geen recht op verminderd inschrijvingsgeld als de broer, zus of ouder die het inschrijvingsgeld heeft betaald niet op hetzelfde adres woont. De toevoeging maakt die ongelijkheid ongedaan.

Artikel 35

Via Onderwijsdecreet XXX werd de oprichtingsperiode voor nieuwe domeinen aangepast. De oprichtingsperiode bedraagt maximaal acht schooljaren. Als de academie erin slaagt om het minimale aanbod sneller uit te bouwen, door de 1e en 2e graad gelijktijdig op te starten en bovendien de volledige programmatienorm eerder kan bereiken, wordt de programmatie als voltooid beschouwd.

De tweede paragraaf van artikel 115 vertrekt voor de berekening van de pro rata norm per schooljaar nog steeds van de maximale oprichtingsperiode. De wijziging voert een correctie door zodat de berekening overeenstemt met de bepaling over de oprichtingsduur.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand,

Ben WEYTS